

Magyarország-Szerbia
IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program

Mađarska-Srbija
IPA prekogranični program

Parlagfű elleni védekezés

Заштита од амброзије

„Az allergénmentes környezet támogatása“
„Подршка животној средини без алергена“

SAFE
HUSRB/1002/122/195

A projekt az Európai Unió
társfinanszírozásával valósul meg

Projekat sufinansira
Evropska unija

A parlagfű

A parlagfű (Ambrosia elatior) Magyarországon nem őshonos, az 1920- az években hazánk déli területén jelent meg, majd a fő gabonaszállító kereskedelmi útvonalak mentén terjedve mára az egész ország területén megtalálható. Veszélyesen agresszív 20-120 cm magas, dúsan elágazó, terebélyes, felálló szárú, puhaszőrös, egyéves növény. A talajhoz közeli néhány cm-en 2-3 elágazása is van, ezekből még oldalhajtások nőnek ki. Emiatt a szakszerűtlenül végzett kaszálás eredménytelenné teszi az ellene való védekezést. Közvetlenül a talaj felett kell kaszálni! Levelei összetettek, szárnyasan szeldeltek, világoszöldek, puhák, átellenesen állók. Virágzárkor nyolc milliárd pollenszemet termelhet egyetlen növény. Egyetlen növény megközelítően 10 000 magot terem, melyek a széllel, ill. vetőmagokkal együtt terjednek, rendkívüli ellenálló képességüket jelzi, hogy kedvezőtlen körülmények között akár 40 évig is csírázó képesek maradhatnak. Hazánkban március végén kezdődik a magok csírázása, de egészen az őszi fagyokig várható megjelenése, legintenzívebben augusztusban szórja virágporát, mely a szél útján akár 100 km-es távolságra is képes eljutni.

Parlagfű - Амброзија

Амброзија

Амброзија (Ambrosia elatior), у Мађарској није нативна биљка, у нашој домовини се појавила на јужним периферијама у 1920-им годинама, затим је, настањујући и распрострањујући се поред трговачких путева до данас доспео на целу територију државе. То је опасно агресивна једногодишња биљка, висине 20-120 цм., разграната, с великом крошњом, усправне стабљике, с меким длачицама. На 2-3 цм од тла има неколико разгранака, из тих израстају и додатне петље. Због тога нестручно кошење не доноси успех у заштити од ње. Косити треба директно изнад земље! Има сложено лишће, криласто рашчлањено, светло зелене боје, меке, постављене један насупрот другог.

Parlagfű - Амброзија

У доба цветања једна једина биљка је у стању произвести и осам милијарди зрна полена. Једна једина биљка приближно роди до 10000 семена, које се шире помоћу ветра, тј. заједно са сетвеним семеном, ванредну отпорност доказује и то, да су и уз неповољне услове у стању остати плодни и 40 година. У нашој домовини клијање зрна почиње крајем марта, али се његово појављивање може очекивати све до јесени, свој полен шири најинтензивније у августу, а оно је у стању помоћу ветра доспети и на раздаљину од 100 км.

Belterületen általában problémás ingatlanok

- a települések szélén lévő belterületi szántók, kertművelésű parcellák
- az ingatlanfejlesztés alatt álló területek
- a sok idős ember lakóingatlana
- az elhagyott ingatlanok
- a bérelt telephelyek

Terjedését segítő tulajdonságok:

- Gyomnövény alkalmazkodóképességének megváltozása
- Gyomirtó szerekkel szembeni ellenálló képesség kialakulása
- Hidegtűrő képesség növekedése
- Jó szárazságtűrés
- Talajjal szembeni igénytelenség
- Természetes ellenség hiánya

Emberi tényezők:

- Gondozatlan, elvadult területek gyarapodása
- Gyomirtás elmaradása
- Gyomirtási szakismeret hiánya
- Mezőgazdasági szerszámokkal, szállító eszközökkel a magok széthordása
- Tarlókezelés elmaradása

A parlagfűvel összetéveszthető növények

- büdöske
- vadkender
- fekete üröm.

Büdöske - smrdľevak

Vadkender –
divľa konoplľa

Fekete üröm - mугворт

Уобичајено проблематичне некретнине у унутрашњости

- оранице и парцеле за баштованство у унутрашњости, које су на граници насеља
- терени који су под изградњом некретнина
- стамбене некретнине многих старих особа
- напуштене некретнине
- стоваришта на најам

Особине, које помажу ширење:

- Промена прилагодљивости корова
- развој отпорности на средства за требљење корова
- Раст отпорности на мраз
- Добра отпорност на сушу
- Незахтевност према квалитети тла
- Недостатак природног непријатеља

Људски чиниоци:

- Раст броја необрађених, дивљих терена
- Изостанак требљења корова
- Недостатак стручног знања у требљењу корова
- Разносивање семена помоћу пољопривредног алата, транспортних средстава
- Изостанак обраде стрњике

Биљке, које се могу заменити са амброзијом

- мугворт
- дивље конопље
- смрдљевак

Mi az allergia?

Túlérzékenység, amely azt jelenti, hogy az ember és a természet kapcsolatát valami megzavarta. Immunrendszerünk védekezik a vírusok, baktériumok és egyéb kórokozók támadásai ellen. Allergia esetén viszont az immunrendszer ártalmatlan anyagok (például kutyaszőr, házi poratka-ürülék, virágpor, penészgomba stb.) hatására is beindítja szervezetünk védekező mechanizmusát, mely allergiás panaszokban nyilvánul meg.

A parlafű allergia kezelése

Mai tudásuk alapján az allergiás betegségeket, így a parlafű okozta szénanáthát, asztmát, ekcémát gyógyítani nem lehet. A rendelkezésre álló terápiák a tüneteket ugyan csökkentik, azonban az immunrendszer fokozott reakciókészségét kitörölni sajnálatos módon nem tudják.

Az antihisztamint tartalmazó készítmények – legyen szó akár szemcsepp, tableta, vagy orrspray formáról – hozzájárulnak a pollenallergia esetén jelentkező tünetek hatékony enyhítéséhez, ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy az enyhülő tünetek azonnal újra felbukkanhatnak a terápia megszakítása esetén.

Amennyiben az allergia jelentkezése után nem következik orvosi kezelés, több év elteltével asztmás rohamok is jelentkezhetnek. Ezáltal csökken az allergiás beteg ellenálló képessége az egyéb allergénekkal szemben, s a gyógyszeres kezelés így jóval nehezebbé válik.

Шта је алергија?

Преосетљивост, која значи, да је нешто нарушило везу човека са природом. Наш имуни систем се брани против вируса, бактерија и напада других узрока болести. Међутим, у случају алергије, наш имуни систем покреће одбрамбени механизам организма и у случају утицаја штетних чинилаца (на пример псећа длака, измет кућне гриње, полен, плесан, итд.), што се јавља настанком алергичне реакције.

Лечење алергије на амброзију

На основу данашњег знања, алергичне болести, тако кијавица, астма и екцеме, које су настале дејством амброзије, се не могу лечити. Терапије, којима располажемо, додуше ублажавају јачину симптома, али, на жалост, нису у стању избрисати увећану реакцијску спремност имуног система.

Производи са садржајем антихистамина – било да се ради о капима за очи, таблетама или спреју за нос – помажу у ефикасном ублажавању симптома, који се јављају у случају алергије на полен, истовремено, не смемо заборавити, да се симптоми, који се ублажавају, могу опет јавити у случају прекидања терапије.

Уколико после појаве алергије не уследи лечничка опскрба, после протеча више година могу се јавити и астматични напади. Због тога се смањује отпорност блесника према другим алергенима, а лечење самим тим постаје много теже.

Megoldást jelenthet a specifikus immunterápia alkalmazása is. Lényege, hogy a szervezetet folyamatosan emelkedő dózisban szoktatják hozzá azon allergénhez, amely az allergiát kiváltja. Minden más módszer közül egyedül ez képes az allergia “előrehaladásának” megállítására.

Az allergia és a stressz

Felmérések szerint sok beteg, aki nagyobb gyermek-vagy felnőttkorban lett allergiás, az első allergiás tüneteinek megjelenése előtt stresszes időszakot élt át. A hosszan tartó stressz vagy szorongás alatt a szervezet gyorsabban használja fel a vitaminokat, nyomelemeket és szénhidrátokat, amik az immunrendszer kiegyensúlyozott működéséhez szükségesek. Az addig tünetmentes, viszont allergiára hajlamos, személy legyengült szervezete egy erős allergén (pl. penészgomba, pollen, poratka...) koncentrációval való találkozáskor allergiás tünetekkel reagál (pl. kialakul a szénanátha, ami ezután az adott allergénnel való találkozáskor mindig megjelenik).

Mi az, hogy szénanátha?

Szénanátha = allergiás nátha. Ez azt jelenti, hogy a náthás tüneteket valamilyen környezeti anyag (allergén) váltja ki. A kiváltó allergén hiányában tünetek nem jelentkeznek

Melyek a szénanátha jellemző tünetei?

Tüsszögés, orrdugulás, orrfolyás, orrvizketés. Szemvizketés, a szem vörössége, könnyezés. Torokvizketés, torokkaparás, néha fülvizketés, bőrvizketés, bőrkiütés.

Решење може значити и кориштење специфичне имуне терапије. Суштина тога је, да организам навикавају на алерген, давањем стално растуће дозе алергена, који проузрокује алергију. Међу свим начинима ова је једина, која је у стању зауставити „напредовање“ алергије.

Алергија и стрес

Према истраживањима, многи болесници, који су постали алергични у школско доба или као одрасли, пре појаве алергичних симптома, преживели су период пун стреса. За време дуготрајног стреса или дуже анксиозности организам обрађује витамине, микроелементе и угљене хидрате, који су потребни за уравнотежени рад имуног система, много брже. Организам особе, која до тада није имала симптоме, мађутим, има наклоност према алергији, на сконцентрисан утицај једног снажног алергена (пр. плесан, полен, гриње...) реагује са алергичним симптомима (на пр. развије се кијавица, која се од тада увек јавља, чим се наиђе на дати алерген).

Шта је то, кијавица?

Кијавица = алергени назеб. То значи, да симптоме, који су карактеристични за назеб, проузрокује неки материјал из околине (алерген). У случају недостатка проузрокујућег алергена симптоми се не јављају.

Који су типични симптоми кијавице?

Кијање, зачепљење носа, слињење, свраб носа. Свраб очију, црвенило очију, сузење очију. Свраб у грлу, трење у грлу, понекад свраб ушију, свраб коже, екцема.

Ez zajlik a testünkben

Allergiás reakciónál az allergéneket veszélyforrásként érzékelő sejtek a hajszálerek mentén és a légző rendszerben nagy számban található hízósejtekben – más kémiai anyagok mellett – fokozzák a hisztamin nevű anyag termelődését. Ennek az lesz a következménye, hogy a véredények kitágulnak, a nyálkahártya begyullad. Elkezdődik az orrfolyás – később idült orrdugulás is kialakulhat –, a szabad idegvégződéses irritációja miatt pedig az orrunk viszketni kezd és a tüsszögés sem marad el. És mindig lehet még rosszabb: ugyanis, ha a szénanáthát elhanyagoljuk, súlyosabb szövődmények is kialakulhatnak. Mivel allergiás nátha esetén csökken az orr szűrő és párasító szerepe, az alsó légutak is könnyen veszélybe kerülhetnek. Magyarországon a népesség körülbelül negyedét érinti az allergiás nátha: mintegy kétmillió lehet a betegek száma. Ugyanakkor jellemzően alulkezelt betegségről van szó: körülbelül 320 ezer embert kezelnek, holott a betegek 45 százaléka az allergia közepesen súlyos vagy súlyos tüneteitől szenved. A betegség leggyakrabban iskolás vagy fiatal felnőttkorban alakul ki: a tünetek körülbelül nyolcvan százalékban húsz éves kor alatt kezdődtek.

Serdülőkorig a fiúk a lányoknál valamivel gyakrabban szenvednek allergiás náthában, de ez a tendencia a pubertás során megfordul, felnőttkorra pedig inkább a nőknél lesz gyakoribb a betegség. Emellett gyakrabban fordul elő a városban élőknek, mint a falusiaknak, és többször alakul ki a jobb szociális körülmények között élőknek, mint a szegényebbeknek.

То се дешава у нашем телу

При алергичној реакцији ћелије, које препознавају алергене као изворе опасности, повећавају производњу материје званог хистамин – поред других хемијских материја – поред капилара и у дисајном систему, где се у великом броју налазе гојне ћелије. Резултат тога је, да се крвни судови рашире, а слузокожа се упали. Започиње капање носа – касније се може претворити у хронично зачепљење носа -, а услед иритације слободних крајева нерава, нос нам поче сврбети, а не изостаје ни кијање. И још увек може бити и горе: наиме, уколико занемаримо кијавицу, могу настати и теже последице. Пошто се у случају алергене кијавице умањује респираторна и овлажујућа улога носа, лако дођу у опасност и доњи дисајни путеви.

У Мађарској алергена кијавица напада око четвртину становништва: број болесника је негде око два милијуна. Истовремено, ту се ради о карактерично нелеченом болешћу: лече око 320 хиљада људи, док 45 посто болесника пати од средње тешких или тешких симптома алергије. Болест настаје најчешће у доба школства или младих одраслих: симптоми су се јавили у око осамдесет посто испод старосне доби од двадесет година. До пубертета дечаца нешто чешће пате од алергене кијавице од девојака, али се та тенденција током пубертета преокреће, а у одраслом добу болест ће више бити чешћа у жена. Поред тога чешће се јавља код становника града, него код сељана, и чешће настаје код оних, који живе међу бољим социјалним околностима, него код сиромашних.

Mit tehetünk a szénanátha tüneteinek csökkentése érdekében?

Amikor az a növény virágzik, amire allergiás:

- Kerülje a dohányzást, ami fokozza az allergia tüneteit.
- Minél kevesebb időt töltsön a szabadban.
- Kerülje a szabadtéri sportokat. Mivel a víz feletti 15- 20 cm-es levegőréteg pollent nem vagy csak igen csekély mértékben tartalmaz egyedül az úszás élvezhető korlátlanul a szénanátha aktív időszakában.
- Éjjel tartsa zárva az ablakot.
- Gyakran és megfelelő alaposan porszívózzon, és nedves ruhával törölje át a padlót, továbbá rendszeresen, nedves ruhával töröljön port.
- Ágyruháját, törölközőjét cserélje és mossa gyakrabban.
- A ruhákat a zárt térben szárítsa.
- Haját lefekvés előtt naponta mossa meg.
- A parlagfű allergiás keresztreakciót ad az alábbi növényekre, ezért ha parlagfűre allergiás kerülje a dinnye, görögdinnye, uborka, cukkini, banán, gesztenye, paradicsom, kerti saláta fogyasztását.

Mikor gondoljunk a betegségre?

- Ha a náthás panaszok elhúzódnak, két hétnél is tovább tartanak.
- Ha az orrvádék vízszerű. Ha környezetváltozásra a tünetek is változnak. Ha minden évben hasonló időszakban rendszeresen jelentkeznek a panaszok.

Шта нам је чинити у интересу смањивања симптома кијавице?

Кад цвета она биљка, на коју сте алергични:

- Избегавајте пушење, она појачава симптоме алергије. Будите што краће време на отвореном.
- Избегавајте спортове на отвореном. Пошто ваздушни слој од 15-20 цм, који је изнад воде, не, или само у јако малој количини садржи полен, за време активне кијавице без проблема се може уживати једино у пливању.
- Ноћу држите прозор затворен.
- Усисавајте често и са одговарајућом коректношћу, и пребришите под са влажном крпом, надаље, редовно бришите праšину са влажном крпом.
- Мењајте и перите чешће креветнину и пешкире.
- Одећу сушите у затвореном простору.
- Оперите косу сваки дан пре легања.
- Амброзија даје алергично унакрсну реакцију на доле наведене биљке, зато, ако сте алергични на амброзију, избегавајте трошење диње, лубенице, краставаца, цукунија, банане, кестена, парадајза, баштенске салате.

Када да мислимо на болест

Уколико се жалбе на кијавицу продуже, трају више од две недеље.

- Уколико је слина из носа водњикава.
- Ако се услед промене околине промене и симптоми. Ако се сваке године редовно јаве ови проблеми.

Hogyan mutatható ki az allergia?

Az allergiás bőrpróba, a prick teszt igen egyszerű és gyors vizsgálat. Az alkar felületére rácsepegtetett allergéneket a bőr finom megkarcolásával juttatjuk a bőrbe. 15-20 perc múlva az allergiás reakció a csalángöb és bőrpír nagyságából leolvasható. Az egyes allergének elleni ellenanyag (antitest) mennyiségét kis mennyiségű vérből meg lehet határozni. Az eredmény hasonló a bőrpróbához. A módszer jóval lassúbb és drágább. Az allergiás betegség diagnózisa csak akkor mondható ki, ha a klinikai tünetek a kapott lelettel összefüggnek.

A parlagfű veszélye

Számos felmérés igazolja, hogy hazánkban más országokhoz hasonlóan évről-évre emelkedik az allergiás betegségben szenvedők száma, ami jelentős teher mind az egyén, mind a társadalom számára. Jelenleg Magyarországon a középiskolások 30-40%-a szenved valamilyen allergiás betegségben. Ez az arány a felnőtt lakosság körében valamivel kedvezőbb, mégis hazánkban legalább 2 millió ember érintett. Az allergiára való hajlam öröklődhet, azonban a környezeti tényezők szerepe is jelentős. Kezdetben a szervezet általában csak egyféle allergénnel szemben érzékeny, de később egyre több anyag vált ki allergiát, melynek tünetei: csalánkiütés, kötőhártya gyulladás, szénanátha, asztma, hasmenés, súlyosabb esetben pedig anafilaxiás sokk is lehet. A parlagfű pollenje az egyik leggyakoribb szezonális inhalatív allergén, mely sokaknak súlyos asztmát kiváltó pollenallergiát okoz. Allergiás keresztreakciót ad a következőkkel: dinnye, görögdinnye, uborka, cukkini, banán, gesztenye, paradicsom, kerti saláta, latex (gumikesztyű alapanyaga).

Како се може препознати алергија?

Алергена проба коже, тзв. прик-тест је врло једноставан и брз преглед. Алергене нанете на подлактицу у облику капи, уносимо у кожу благим загревавањем коже. Алергична реакција се из копривног плика и црвенила коже може утврдити у року од 15-20 минута. Количина поједних против-материјала (антитела) се може утврдити и из мале количине крви. Резултат је сличан проби на кожи. Начин је доста спорији и скупљи. Дијагноза алергичне болести се сме само тада утврдити, ако су клинички симптоми у вези са добијеним налазом

Опасност амброзије

Многе провере потврђују, да се у нашој домовини, слично другим државама, број болесника од алергије се из године у годину повећава, што је значајна потешкоћа као за појединца, тако и за друштво. У Мађарској тренутно 30-40 % средњошколаца пати од неке алергене болести. Овај просек је међу одраслима нешто повољнији, ипак, у нашој домовини се то односи на најмање 2 милијуна људи. Подложност алергији се може наследити, међутим, улога околности је такође врло значајна. Уобичајено је организам у почетку осетљив само на један од алергена, али касније све већи број материја доводи до алергије, чији су симптоми: копривни плик, упала очне дупље, кијавица, астма, пролив, а у најтежем случају може доћи и до анафилактиског шока. Полен амброзије је једна од најчешћих сезоналних алергена, који код многих доводи до поленске алергије у виду тешке астме. Алергене унакрсне реакције даје са следећим: диња, лубеница, краставац, цукини, банана, кестен, парадајз, баштенска салата, латекс (оснаовни материјал гумених рукавица).

Duplán árt az allergiában szenvedőknek

Az emberi tüdő naponta 14 köbméter levegőt forgat meg. A szakemberek pedig mérésekkel pontosan meghatározzák a virágzó parlagfű pollenjének 1 köbméterében előforduló mennyiségét. Az itthoni mutatók sajnos elkeserítőek. A nagyvárosokban élők számára nem csak a magasabb pollenszám okoz problémát. A kipufogó gázok koromtartalma ugyanis a pollenek felületére rakódik, és ezek együttesen még jobban irritálják az ott élők nyálkahártyáját.

Hazánkat nem hagyja parlagon a parlagfű

Magyarországon a parlagfű pollenjének koncentrációja 8-10 szerese is lehet a szomszédos országok értékeinek. Tőlünk keletre a parlagon hagyott területeken állatokat legeltetnek, Nyugat-Európában pedig a földek minden egyes négyzetméteréért felel valaki, azokat jobb híján fűvel ültetik be. Nem meglepő, ha a szomszédos országok felelőtlenséggel vádolnak minket, amiért nem írtjuk megfelelően ezt a gyomnövényt, így ők hiába védekeznek, a fertőzés újra és újra átterjed hozzájuk.

Küzdelem a parlagfű ellen

A terjedés hatékony megakadályozásához fontos a parlagfű felismerése. A parlagfű jelenleg a küzdelmek ellenére, szinte akadálytalanul terjed. A talajban évtizedekig csíráképes mag, nagy számban képes várakozni a csírázásra, ami nagyon megnehezíti a hatásos védekezést. Ez az oka annak, hogy ahol az irtás befejeződik, a parlagfű hamarosan ismét elfoglalja a megtisztított területet. A parlagfű okozta problémák ellen a szervezett fellépés szükséges. Magyarországon elsősorban parlagfű irtó kampányokkal és széles körű társadalmi felvilágosítással próbálnak a parlagfű ellen küzdeni. Egyetlen olyan allergiát okozó növény Magyarországon, melynek irtásának elmulasztását komoly pénzbüntetéssel szankcionálja a magyar állam.

Двоструко је штетно за болеснике од алергије

Људска плућа преокрену дневно 14 кубних метара ваздуха. А стручњаци са мерењима тачно утврђују количину полена амброзије у цветању, које се налази у 1 кубном метру. Домаћи показатељи су, на жалост, јако огорчавајући. За оне, који живе у велеградовима, не значи проблем само број полена. Садржај гаражи издувних гасова се таложи на површину полена, и ови заједно још јаке иритирају слузокожу оних, који ту живе.

Нашу домовину амброзија не оставља на парлогу

Концентрација полена амброзије у Мађарској може бити и до 8-10 пута већа од вредности у суседним државама. Источно од нас, на теренима остављеним на парлогу, нападавају животиње, а у Западној Европи за сваки квадратни метар земље одковара неко, те терене у недостатку бољег, засађују са травом. Није чудо, ако нас суседне државе оптужују са неодговорношћу, зато, што не требимо одговарајуће овај коров, тако се они узалуд бране, зараза увек наново прелази код њих.

Борба против амброзије

За успешно спречавање ширења важно је препознати амброзију. Тренутно се амброзија, унаточ свих покушаја, шири без препрека. Семе, које је у стању десетљећима бити спреман на клијање, у стању је у великом броју чекати у тлу на одговарајуће време за клијање, што значајно отежава одбрану од ње. То је разлог, да се тамо, где се заврши истребљивање, амброзија убрзо опет освоји очишћени простор. Против проблема, које проузрокује амброзија, портребно је наступити организирано. У Мађарској се против амброзије у првом реду покушавају борити кампањама о истребљивању амброзије и подучавањем широких друштвених слојева. То је једина таква биљка у Мађарској, која проузрокује алергију, за чије пропуштање требљења мађарска држава санкционира озбиљним новчаним казнама.

Miként védekezzünk a parlagfű ellen?

Mivel egyedüli, teljes eredményre vezető módszer mai tudásunk szerint nincs, ezért fontos, hogy a védekezést folyamatosan és minden lehetséges eszközzel végezzük. Nagyon fontos, hogy megakadályozzuk a virágzást és azt, hogy a növény magot érleljen. A parlagfű magja 30-40 évig is csíráképes marad, ezért kiemelten fontos a hatékony és kitartó, védekezés.

A **kézi gyomlálás** az egyik leghatékonyabb módszer. Ezt a módszert csak a virágzás előtti időben ajánljuk, mert a nagy tömegű pollennel való találkozás egészségre gyakorolt hatása minden életkorban kedvezőtlen.

A **kaszálás és a kapálás** további környezet- és költségkímélő védekezési mód. A növényeket a tömeges megjelenésük után, ahol lehet minél előbb tanácsos megsarabolni, a talajszínt a gyökérnyaki részt elvágva elpusztítani. Ez a legbiztosabb módszer, mivel a növények így nem tudnak újrahajtani.

A **vegyszerrel gyomirtás** esetén fontos gondosan megválasztani a gyomirtó szert és ügyelni kell arra is, hogy minél fiatalabb legyen a gyomirtóval kezelendő növény. Legcélszerűbb a vegyszerrel történő gyom-mentesítést akkor végezni, amikor a gyomnövények zöme már kikelt, és már elegendő levélfelületük van a szerek felvételéhez. A védekezéseket legkésőbb a parlagfű 10 cm-es állapotáig el kell végezni.

Како да се бранимо против амброзије?

Пошто по данашњем знању не постоји јединствени начин, који би дао потпуни успех, зато је важно, да одбрану вршимо без престанка и са свим могућим оруђима. Врло је важно, да спречимо биљку, да цвета, и то, да сазрева семе. Семе амброзије остаје спремно на клијање и до 30-40 година, зато је посебно важна делотворна и истрајна заштита.

Једна од најделотворнијих начина је **ручно требљење**. Овај начин препоручујемо само у доба пре цветања, јер сусрет са великом количином полена има у свако животно доба неповољно дејство на здравље.

Окопавање и кошење су други начини одбране, који штите околиш и умањују трошкове. После групне појаве биљака, где се то може, треба што пре окопати, уништити са пресецањем врата корена на нивоу земље. То је најсигурнији начин, пошто биљке тако нису у стању наново пустити лишће.

У случају требљења са хемикалијама важно је обазриво изабрати средство за истребљавање корова и треба пазити и на то, да биљка обрађена са пестицидом, буде што млађа. Најпрепоручљивије је вршити искорењивање корова са хемикалијама тада, кад је већ већина корова изникла. Поступке треба извести најкасније до раста амброзије до 10 cm.

A növényvédelmi bírság minimuma 15 000 forint, de maximuma 5 millió forintig terjedhet.

221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet (A parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól)

Онај, ко не истреби амброзију на сопственом терену, може рачунати на глобу од 15000 форина до 5 милијуна форинти. [Одредба Власти 221/2008 (30. VIII.)]

Власти могу покренути поступак не само поводом сопственог вршења контроле, већ и на основу пријаве грађана. Власник је кажњив, чим загађеност амброзијом превазилази 10 % датог земљишта. Јавни бележник пошаље одлуку, коју је донео, Пољопривредној Стручно-Управној Служби, која, зависно од јединице терена и од висине загађености одређује глобу од 15 хиљада до 5 милијуна.

Projekt partnerek:

Tartományi városrendezési, építési és környezetvédelmi titkárság
Mihajlo Pupin körút 16
21000 Újvidék
Szerb Köztársaság
Telefonok: +381 21 487 4590 / +381 21 487 4719
Fax: + 381 21 457 737 / +381 21 456 238
E-mail: arhiurb@vojvodina.gov.rs, ekolog@vojvodina.gov.rs
Honlap: www.arhiurb.gov.rs, www.eko.vojvodina.gov.rs

Vajdaság Autonóm Tartomány „Európai ügyek” Alapítványa
Mihajlo Pupin körút 16
21000 Újvidék
Szerb Köztársaság
Telefon: +381 21 483 0673
Fax: +381 21 483 0630
E-mail: office@vojvodinahouse.eu
Honlap: www.vojvodinahouse.eu

Baja Város Önkormányzata
Szentháromság tér 1
6500 Baja
Magyarország
Telefon: +36 79 527 100
Honlap: www.bajavaros.hu, www.baja.hu

Zombor Város
Uros cár tér 1
25000 Zombor
Szerb Köztársaság
Telefon: +381 25 468 111
Fax: +381 25 468 116
E-mail: info@sombor.rs

Ez a kiadvány az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósult meg. A kiadvány tartalmáért teljes mértékben Baja Város Önkormányzata vállalja a felelősséget, és az semmilyen körülmények között nem tekinthető az Európai Unió és / vagy az Irányító Hatóság állásfoglalását tükröző tartalomnak.